För bilbranschens bästa

Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimatenheten
103 33 Stockholm
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.kl@regeringskansliet.se

Remissvar SOU 2026:33 Vägen mot utfasning

Diarienummer KN2026/01175

Bakgrund

Utredningens övergripande uppgift har varit att föreslå styrmedel för att fasa ut fossila bränslen ur de sektorer som omfattas av EU:s ansvarsfördelningsförordning (ESR) i den takt som krävs för att på ett kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt sätt nå det långsiktiga klimatmålet till 2045 samt de EU-åtaganden som Sverige har på klimatområdet.

Övergripande synpunkter

MRF delar ambitionen att minska transportsektorns klimatpåverkan och ser positivt på en utveckling mot en långsiktigt hållbar fordonsmarknad. Samtidigt är det viktigt att omställningen genomförs med hänsyn till hushållens ekonomi, företagens konkurrenskraft och behovet av fungerande transporter i hela landet. Sveriges långsiktiga klimatmål till 2045 bör vara vägledande för arbetet.

Motorbranschen vill särskilt framhålla vikten av att olika styrmedel utformas med hänsyn till deras samlade effekter på fordonsmarknaden.

MRF är kritiskt till förslaget om en stegvis utfasning av nedsättningen av förmånsvärdet för laddbara bilar och gasbilar. Förmånsbilar och företagsleasing har en central betydelse för fordonsmarknadens utveckling. En stor del av de relativt nya elbilar som når begagnatmarknaden kommer från företagsmarknaden. Om de ekonomiska förutsättningarna för dessa fordon försämras för snabbt riskerar det att bromsa elektrifieringen och minska tillgången till begagnade elbilar i mer överkomliga prisklasser.

Förändringar av drivmedelsskatter, reduktionsplikt och fordonsbeskattning behöver därför ses i ett sammanhang för att undvika onödiga kostnadsökningar och negativa effekter på förnyelsen av fordonsparken. Det är viktigt att värna förutsättningarna för en väl fungerande nybilsmarknad och en stark begagnatmarknad.

Vi ser positivt på ambitioner om att ett helhetsgrepp nu tas. Att förenkla regelverk och skapa mer flexibla lösningar. En framgångsrik omställning förutsätter långsiktiga spelregler, teknikneutralitet och goda möjligheter för både konsumenter och företag att investera i framtidens fordon är välkommet.

Teknikneutralitet måste råda

Det är viktigt att understryka betydelsen av teknikneutralitet som en grundläggande princip för den fortsatta omställningen av transportsektorn. Klimatpolitiken bör i första hand utgå från vilka utsläppsminskningar som ska uppnås, snarare än att på förhand styra mot vissa tekniska lösningar. Elektrifiering kommer att spela en central roll men även förnybara drivmedel behöver ges möjlighet att bidra. Genom att skapa långsiktiga och teknikneutrala spelregler ges marknadens aktörer bättre förutsättningar att utveckla och investera i de lösningar som är mest effektiva. Det är särskilt viktigt eftersom förutsättningarna för olika tekniker varierar mellan fordonstyper, användningsområden och delar av landet.

Uppdaterad reduktionsplikt

MRF ser positivt på ambitionen att utveckla reduktionsplikten till ett mer flexibelt och kostnadseffektivt styrmedel. Förnybara drivmedel har en viktig roll i omställningen av transportsektorn, inte minst eftersom en stor del av den befintliga fordonsparken kommer att vara beroende av flytande drivmedel under lång tid framöver.

Samtidigt är det viktigt att förändringar av reduktionspliktens nivåer genomförs i en takt som är ekonomiskt hanterbar för både hushåll och företag. En alltför snabb höjning riskerar att leda till ökade drivmedelspriser, vilket särskilt påverkar dem som är beroende av bilen i vardagen och som saknar ekonomiska eller praktiska möjligheter att snabbt ställa om till andra drivmedel. Förändringar behöver därför ske stegvis och med hänsyn till utvecklingen av drivmedelspriser, tillgången på förnybara drivmedel och de samlade effekterna av andra klimatpolitiska styrmedel. Det är angeläget att undvika att flera styrmedel samtidigt driver upp kostnaderna för bilägande och transporter.

MRF tillstyrker förslaget om en förenklad och mer flexibel reduktionsplikt. Ett gemensamt reduktionskrav för bensin och diesel, tillsammans med ökade möjligheter till flexibilitet, kan minska detaljstyrningen och bidra till att utsläppsminskningarna genomförs där de gör störst nytta till lägsta möjliga kostnad.

Ökad elektrifiering i närtid

Förändringar av drivmedelsbeskattning, malus och klimatpremier måste göras på ett balanserat sätt. Det är särskilt viktigt att undvika att olika styrmedel sammantaget leder till kraftigt ökade kostnader för bilägande och transporter.

Höjd skatt på bensin och diesel

MRF är kritiskt till förslaget om höjd skatt på bensin och diesel. Drivmedelskostnaderna utgör redan en betydande utgift för många hushåll och företag. Ytterligare skattehöjningar riskerar att bli betungande, särskilt för dem som är beroende av bilen och saknar möjlighet att på kort sikt välja andra transportalternativ. Det är också viktigt att beakta de samlade effekterna av reduktionsplikten och EU:s nya utsläppshandel, ETS2. MRF anser därför att ytterligare höjningar av drivmedelsskatterna bör undvikas.

Sänkt malusgräns och förlängd malusperiod

MRF avstyrker förslaget om att sänka gränsen för malusbeskattning av lätta fordon och förlänga malusperioden från tre till fem år. En skärpt malus riskerar att fördyra inköpet och ägandet av nya fordon och därmed motverka en nödvändig förnyelse av fordonsparken. En fungerande nybilsmarknad är en förutsättning för att modernare och mer energieffektiva fordon successivt ska nå begagnatmarknaden. Om kostnaderna för nya bilar ökar riskerar fler att behålla äldre fordon längre, vilket kan bromsa omställningen. MRF anser att styrmedlen i större utsträckning bör stimulera till förnyelse snarare än försvåra den.

Förlängd klimatpremie för tunga lastbilar och arbetsmaskiner

MRF tillstyrker förslaget om att förlänga klimatpremien för tunga lastbilar och arbetsmaskiner. Premien är ett viktigt verktyg för att minska den ekonomiska skillnaden mellan konventionella fordon och fossilfria alternativ. Förutsägbara och långsiktiga stöd kan bidra till att fler företag vågar investera i ny teknik och påskynda omställningen av den tunga fordonsflottan. MRF vill samtidigt framhålla vikten av att stöden utformas enkelt och med stabila villkor över tid.

Sammantaget anser MRF att omställningen bäst främjas genom styrmedel som gör det attraktivt att investera i modernare och mer klimatsmarta fordon, snarare än genom ytterligare kostnadsökningar för bilägare och företag.

Accepterad och trygg omställning

Flera av utredningens förslag på området är positiva och kan bidra till att underlätta omställningen av transportsektorn, förenkla regelverken och förbättra förutsättningarna för både bilägare och företag. Klimatpolitiken behöver utformas så att den stimulerar investeringar i ny teknik och samtidigt värnar tillgången till fungerande transporter i hela landet.

Sänkt energiskatt på el

Förslaget om sänkt energiskatt på el tillstyrks. En lägre beskattning förbättrar de ekonomiska förutsättningarna för elektrifieringen och gör det mer attraktivt för både hushåll och företag att välja eldrivna fordon. Det är viktigt att kostnaden för att använda elfordon är konkurrenskraftig i förhållande till andra drivmedel.

Höjt anslag till elbilspremien

Förslaget om ett höjt anslag till elbilspremien tillstyrks. Ekonomiska incitament som gör elbilar tillgängliga för fler hushåll kan bidra till att bredda efterfrågan och påskynda omställningen. Premien bör samtidigt utformas med tydliga och långsiktiga villkor som skapar förutsägbarhet för både konsumenter och fordonsbranschen.

Förenklad beskattning av dieselfordon

Förslaget att avskaffa bränslefaktorn respektive bränsletillägget i fordonsskatten för dieseldrivna personbilar och lätta lastbilar tillstyrks. Förändringen innebär en mer logisk och transparent beskattning där särskilda tillägg kopplade till drivmedelstypen tas bort. Det bidrar till ett enklare och mer begripligt skattesystem för bilägare och företag.

Stöd till grundläggande kommersiell service

Förslaget om att även fortsättningsvis öronmärka medel för stöd till grundläggande kommersiell service samt utvärdera stödet tillstyrks. Servicestationer fyller en viktig funktion för tillgängligheten i hela landet, inte minst på landsbygden. Det är angeläget att stödet bidrar till att upprätthålla ett fungerande nät av servicestationer och samtidigt kan anpassas till framtidens behov.

Avskaffad pumplag

Förslaget om att avskaffa pumplagen välkomnas särskilt och tillstyrks. Lagen har inneburit kostsamma krav för många drivmedelsstationer utan att nödvändigtvis motsvara den lokala efterfrågan. Ett avskaffande innebär en välkommen regelförenkling och ger företagen större frihet att anpassa sina investeringar efter kundernas behov och utvecklingen av nya drivmedel. Det skapar bättre förutsättningar för en långsiktigt hållbar och konkurrenskraftig servicestationsbransch.

Anpassad och effektivare energibeskattning

Uppdaterade principer för direkt prissättning av koldioxidutsläpp

Förslaget om uppdaterade principer för direkt prissättning av koldioxidutsläpp tillstyrks. Det är positivt att beskattningen anpassas till utvecklingen av EU:s gemensamma styrmedel och att risken för dubbel prissättning av samma utsläpp begränsas. En viktig utgångspunkt bör vara att undvika att flera styrmedel staplas på varandra när de i grunden syftar till samma utsläppsminskningar. Det skapar bättre förutsättningar för en kostnadseffektiv och långsiktigt hållbar omställning.

Avskaffad uppdelning i energi- och koldioxidskatt

Förslaget att ta bort uppdelningen mellan energi- och koldioxidskatt tillstyrks. I samband med införandet av EU:s nya utsläppshandelssystem ETS2 är det rimligt att se över den nationella beskattningens utformning. En samlad skatt kan bidra till ett enklare och mer transparent system och minska risken för överlappande styrmedel. Det är samtidigt viktigt att förändringen inte leder till en ökad samlad skattebelastning för hushåll och företag.

Höjd skatt på naturgas och gasol för motordrift

Förslaget om höjd skatt på naturgas och gasol för motordrift avstyrks i dess nuvarande utformning. Innan förändringar genomförs behövs en fördjupad konsekvensanalys av hur de påverkar berörda företag, fordonsägare och investeringar i alternativa drivmedel. Det är särskilt viktigt att beakta hur förändrade skattevillkor påverkar befintliga fordon och möjligheterna att långsiktigt investera i olika drivmedelstekniker.

Utfasning av nedsatt förmånsvärde för laddbara bilar och gasbilar

För bilbranschens bästa

MRF är kritiskt till förslaget om en stegvis utfasning av nedsättningen av förmånsvärdet för laddbara bilar och gasbilar. Förmånsbilar och företagsleasing har en central betydelse för fordonsmarknadens utveckling. En stor del av de relativt nya elbilar som når begagnatmarknaden kommer från företagsmarknaden. Om de ekonomiska förutsättningarna för dessa fordon försämras för snabbt riskerar det att bromsa elektrifieringen och minska tillgången till begagnade elbilar i mer överkomliga prisklasser. Förändringar behöver därför ske med stor försiktighet och med hänsyn till företagens långsiktiga investeringar i både fordon och laddinfrastruktur. MRF avstyrker förslaget i dess nuvarande utformning.

Höjt grundbelopp och koldioxidbelopp i fordonsskatten

Förslaget om att höja grundbeloppet respektive koldioxidbeloppet i fordonsskatten samt sänka gränsen för när koldioxidbeloppet tas ut avstyrks. Ytterligare höjningar av fordonsskatten riskerar att öka kostnaderna för bilägande och försvåra förnyelsen av fordonsparken. Det är angeläget att beskattningen inte motverkar hushållens och företagens möjligheter att investera i modernare och mer energieffektiva fordon. Även här behöver hänsyn tas till den samlade effekten av olika skatter och klimatpolitiska styrmedel.

Avskaffade miljöklasser för bensin och diesel

Förslaget om att avskaffa de svenska miljöklasserna för bensin och diesel från 2031 tillstyrks. En ökad harmonisering med EU:s gemensamma standarder är positiv och kan bidra till ett enklare och mer enhetligt regelverk. Nationella särregler bör undvikas när gemensamma europeiska bestämmelser kan uppfylla motsvarande syften. Förändringen kan därmed minska administrationen och skapa tydligare förutsättningar för företag som verkar på den svenska och europeiska drivmedelsmarknaden.

MRF, Box 5611 (Karlavägen 14A, 1tr), 114 86 Stockholm
Telefon +46 8 701 63 00 **E-post** mrf@mrf.se **Hemsida** www.mrf.se